

ВЛАДИКИ, ДУХОВЕНСТВО І ТИСЯЧІ МІРЯН ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ТОРЖЕСТВАХ ПОСВЯЧЕННЯ НОВОЗБУДОВАНОГО УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ХРАМУ СВ. ЮРА В НЬО-ЙОРКУ

Нью-Йорк, Н. Й. — (Ігор Дябога). — Сповнилася майже 90-літня мрія українців католиків цієї світової метрополії, як в неділю, 23-го квітня, Митрополит українців католиків в Америці Владика Йосиф Шмондюк в сослуженні інших Владик, численного духовенства та тисяч вірних поблагословив новозбудовану церкву св. Юра.

Згідно з поліційною оцінкою, біля 5,000 осіб також із сусідніх парафій, взяли участь в урочистостях посвячення нового храму, які почалися о год. 1:30 по полудні процесією довкола кварталу, де знаходиться нова церква св. Юра. На чолі походу несли американський і український прапори, за ними маршували члени Будівельного Комітету, молоді організації Плат 1 СУМА, з'єднані хори, монахині, священники, ієрархи, представники громадських організацій та мірян. В посвяченні і Архидієцесійській Службі Божій взяли участь, разом з Митрополитом Йосифом Шмондюком, Владика Василь Лостен з Сент-Фрідолфа, Ярослав Габро з Чикаго та Ніль Саварин з Едмонтона.

Благословляють новозбудований храм в його нутрі. (Світлина: Ігор Дябога)

— сказано в посланні Патріарха Йосифа, який на закінчення свого послання пригадає мірянам завжди пам'ятати мову і спадщину української католицької релігії.

Англомовну проповідь виголосив протоігумен о. П. Пашак. Він заявив, що новозбудована церква є „пам'ятником глибокої віри і широти українців в Нью-Йорку". Отець Пашак сказав, що ця церква є „доказом, що ми українці, перешкоди переслідування, що їх зазнає наша Церква на Батьківщині та діджемо часу, коли наша Церква забуде назад свою славу".

При кінці Служби Божої, Митрополит Шмондюк виголосив проповідь українською мовою, згадуючи, що першою потребою українських поселенців в Америці в минулому столітті завжди була церква. „Церква св. Юра є Меккою громадського і релігійного життя українців в Нью-Йорку", — сказав Митрополит Шмондюк, погратувавши всім Отцям і мірянам, які дали великий труд, щоб завершити будову церкви.

Завершенням вчорашньої благословення нового храму був торжественний бенкет в готелі Валдорф Асторія в вечірні години тієї ж неділі, точній інформації про який будуть подані в чергових виданнях „Свободи".

Немає одностійності щодо заборони всіх атомових випробувань

Вашінгтон. — У час, коли державний секретар Сайрус Венс переговорював у Москві зі своїми колегами чинниками в справі нового договору відносно обмеження стратегічної ядерної зброї (САЛТ II), чотири члени Комісії Палати Репрезентантів для військових справ у четвер, 20-го квітня, оприлюднили лист, що його написали до Пола Варнікі, директора Агенції для контролю зброї і справ роззброєння, в якому заявляють, що ЗСА не повинні погоджуватися на шкідливу заборону всіх атомових випробувань-випробувань, бо Америка не зможе перевірити чи Советський Союз дійсно додержується цієї заборони. Як відомо, ЗСА і СССР вже протягом довгого часу ведуть переговори щодо двох окремих договорів, а саме САЛТ II і заборону атомових випробувань.

Листа до Пола Варнікі написали демократичні конгресмени Семюел Страттон з Нью-Йорку та

ЗСА вітають проголошення загальної амністії в Чиле

Вашінгтон. — День після проголошення військового урядом Чиле загальної амністії, яка стосується політичних в'язнів у чилійських тюрмах і великої кількості осіб, які нахотяться в примусовому екзилі за кордоном з уваги на їхні „політичні провини", тобто разом біля 1,500 осіб, Державний департамент ЗСА у четвер, 20-го квітня, привітав цей „позитивний крок в сторону поліпшення стану прав людини в тій країні".

Заяву Державного департаменту виголосив перекладач кореспондентів Томас Рестон, зазначаючи, що рішення чилійських чинників теж причиняться до поліпшення відносин із ЗСА. Як відомо, американський уряд часто закликав чилійську хунту звільнити всіх політичних в'язнів і привернути тій південно-американській країні демократичну політичну систему.

Це вже другий раз в цьому місяці, що Державний департамент похвалює висловлюється про рішення уряду Чиле, бо 7-го квітня інший речник цього департаменту, Голдінг Картер, заявив, що уряд президента Джиммі Картера вітає повідомлення чилійського президента Аугуста Піношета, що в Чиле закінчився „стан облоги", який був проголошений хунтою зразу після повалення влади марксистського президента Сальвадора Аллєнде у вересні 1973-го року, та обіцянку, що розпочнуться заходи щодо повернення конституційного уряду в Чиле.

Американські жиди закликають Бегіна до „гнучкості"

Вашінгтон. — Група впливових американських жидів, між ними рабіні, письменники, громадські діячі, підписали заяву, у якій висловили свою підтримку для тих ізраїльських жидів, які відмовляються демонструвати з метою переконати прем'єра Менахем Бегіна виявити „більшу гнучкість" у переговорах з арабами, зокрема відносно звільнення окупованих арабських територій на західному березі ріки Йордан і біля міста Газі.

КОМУНІСТИЧНІ ПРОФСПІЛКИ ПЕРЕЖИВАЮТЬ КРИЗУ

Відень, Австрія. — Пол Гофманн, кореспондент „Нью-Йорк Таймсу" в Європі, інформує у числі з 21-го квітня п. р., що між контрольованими комуністичними профспілками на Заході і на Сході продовжуються суперечки, а на конференції в Празі, Чехословаччина, навіть дійшло до розколу і виразного двополіття. Джерела в Празі стверджують, що на з'їзді Світової Федерації Робітничих Спілок продовжуються сварки, а поділ думок такий виразний, що треба сподіватися нових відколень поодиноких національних профспілок від Федерації. Велика частина делегатів була заскочена і обурена, що італійська профспілка, яка знаходиться під впливом комуністів, взагалі не бере участі у Празьких нарадах. Також французька профспілка, хоч і бере формально участь в нарадах, але відмовилась номінувати своїх представників до Світової Федерації, мотивуючи своє рішення тим, що у Світової Федерації переважають впливи профспілок із Східної Європи і Федерація знаходиться під диктатом „одної великодержави". Щоб оминати далішніх конфліктів, східні комуністи намагалися обрати на генерального секретаря Федерації французя, але

Дружина американського професора протестує в Москві проти насильства

Москва. — Пресові агентства інформують, що советська поліція, яка пильно стереже будинок амбасад 3-їх держав в Америці в Москві, арештувала Ірину Астакову і її 18-річну дочку Лену, бо вони, користуючись з хвилювальної неувagi поліції, намагалися прикувати себе до залізної огорожі амбасад, щоб таким чином запротестувати проти советського насильства над людиною. Ірина Астакова-Мек-Кліллен є дружиною проф. Вудфорда Мек-Кліллена з університету в Вірджинії, який одружився з Астаковою в 1974 р. в часі свого поїзду в Советський Союз. Хоч советська влада не робила тоді жалних перешкод в одруженні, але після виїзду проф. Мек-Кліллена до ЗСА еміграційні советські власті відмовилися дати візи для мами і дочки, а процес злуки, який прибирав уже різні фази, тривав повних чотири роки. Не мавши ніякого виходу, Астакова, розвинувши транспаренти з написом: „Вже чотири роки чекаю на візу", „Пустіть мене до чоловіка", намагалась прикувати себе ланцюгом до паркану, але їй в цьому перешкодили поліцейські, затягнувши її спершу до поліційної будки за амбасалою, а

Головна Управа ООЧСУ веде акцію в обороні Мариновича і Матусевича

Нью-Йорк, Н. Й. (ООЧСУ). — Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України подала в останній часширокозахисну акцію в обороні Миколу Мариновича і Миколу Матусевича, двох членів Української групи наглядку за Гельсінкською угодою, яких советські власті засудили 30-го березня п. р. на сім років ув'язнення і п'ять років заслання кожного. Суд над Мариновичем і Матусевичем, як відомо, відбувся в містечку Васильків біля Києва. Пресові агентства твердили тоді, що ця чергова советська судова комерція відбулася за закритими дверима, а органи КГБ не хотіли допустити на залу суду навіть членів найближчої родини.

З канцелярії ООЧСУ вислано минулого тижня 536 оригінальних листів до американських законодавців — сенаторів і конгресменів з проханням заступитися за двох згаданих оборонців людських прав в Україні й інших українських політичних в'язнів, які перебувають в советських концтаборах, в'язницях і психіатричних заведеннях. Крім того, ГУ ООЧСУ планує включити в оборону політичних в'язнів усіх своїх членів, які індивідуально звернуться листами і телеграмами до своїх сенаторів і конгресменів та впливових американських політиків і проситимуть їх заступитися за українських в'язнів.

КГБ ТЕРОРИЗУЄ РОДИНИ ДІЯЧІВ ПРАВОЗАХИСНОГО РУХУ

Нью-Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Серед самвидавних документів, які продісталися на Заході, є щораз більше свідчень про переслідування, шikanу, нагляд і постійне тероризування не тільки активних оборонців за людські і національні права, але також їхніх родин і прайвтів.

Нижче подаємо повний текст заяви брата Левка Лук'яненка, Олександра Лук'яненка з Чернігова, прокуратора УРСР з 29-го січня 1977 року, як один з прикладів таких репресій:

„Прокураторові Української РСР від Лук'яненка Олександра Григоровича в м. Чернігові, вул. Рокосовського 49, кв. 36".

З А Я В А

15 січня 1977 року мою дружину Лук'яненку Валентину Тимофіївну викликали з відпустки і начальником обласного управління, де вона працює економістом.

Після короткої бесіди з начальником обласного управління, їй представили прайвтиків державної безпеки. З перших слів він повідомив, що він усе знає про нашу сім'ю, про мої нбито антирадянські націоналістичні настрої і додав, що „ваш чоловік — політично неграмотна людина і багато нарікає, а такі люди небезпечні, тому хай буде вам відомо, що скоро зробимо у вас трує і, якщо знайдемо щось, то будемо судити разом з братом Левком Лук'яненком".

Потім він накинувся на дружину за те, що вона в травні минулого року підписала протест в захист історика Валентина Мороза проти заборони його до психіатричної лікарні ім. Серьбського за діяльність в захист українських національних прав. Він показував при цьому конверт листа Левка Лук'яненка з адресою до Оксана Мешко в Києві з копією протесту, вилученого органами КГБ на пошту.

У січні ц.р. працівники

КГБ погрожує Л. Сірому арештом

Леоніда Сірий з дружиною і дітьми

Нью-Йорк. — Комітет оборони радянських політичних в'язнів інформує:

На Заході продісталися нові інформації про робітничий рух опору в СССР.

27 березня 1978 р. український робітник Леонід Сірий, автор відомого листа до Л. Брежнєва, вислав відповідну заяву:

„Прошу Міжнародну Організацію Праці, а також всі незалежні від уряду профспілки світу та особисто Джорджа Міні захистити Клебанова і його групу, добиватися їх звільнення з в'язниці, а також надати всебічну моральну і грошову допомогу новоствореному вільному профсоюзів в СРСР".

27 березня 1978 дисидент, робітник Сірий"

6 квітня п. р. Леоніда Сірого викликали до Одеського КГБ. Там сказав йому майор КГБ, що більше не контактувався з Заходом; що вільному профсоюзів (групи Володимира Клебанова) не дають розвинути, що знищують його в самому зародку. Майор КГБ рівнозначав, що Сірого офіційно попереджують, щоб припинити будь-яку правозахисну діяльність. Дружина Сірого, Валентина, повідомляє, що Леоніда Сірого можливо й заарештують.

Сірого викликало КГБ тому, що він несправно передав на захід заяву до Джорджіні та західних профсоюзів. Комітет оборони радянських політичних в'язнів передав заяву до Джорджіні Міні представником Американської Федерації Праці.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1978.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів у потребі вибирати і скорочувати надіслані матеріали, незалежно від їхньої повноти, коли автор сам не виражає застеріг, долучивши за адресою конверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07310

Відкрили завісу

У другій половині березня ц. р. у київському Паладі культури "Україна" відбувався XXIII з'їзд ЛКСМ (комсомолу) України, який проходив під гаслом „перемоги інтернаціоналізму в КПУ і Комсомолі України" та з турботою, як пише газета „Культура і Життя", орган міністерства культури УРСР і республіканського комітету Профспілки працівників культури у числі з 19-го березня ц. р. „про подальше вдосконалення стилю і методів діяльності комітетів комсомолу, організаційської і виховної роботи комсомольських організацій, формування у молоді (як довго?) марксистсько-ленінського світогляду". Головні теми дня, тобто „перемоги інтернаціоналізму в советській спільноті", організаторів з'їзду, сучасні посталінські верховоди в Українській ССР, присвятивши чимало часу, починаючи від „інтернаціональної" мови, якою користувалися широкою партійній величезній і їхні підручні з „ленінської" молоді, а кінчаючи глибокістю Леоніда Ілліча Брежнєва та звичинням мови й культури „великого російського народу".

Очевидно, шлях до цих великих „інтернаціональних досягнень" показав молоді ставлення Москви в Україні Володимир Шербицький, який на останньому з'їзді КП України вилосив свою промову російською мовою. Слідом за ним пішли, згідно „інтернаціоналізму", всі інші партійні функціонери, викинувши, мабуть, за вказівкою їх повелителів з Москви, українську мову з офіційних партійних та інших урядів. Не чути було української мови і на з'їзді комсомолу, ба навіть саме відкриття з'їзду, яке передував перший секретар ЛКСМ України А. Корнієнко, відбулося в російській мові з коротким поясненням, „щоб усі розуміли про що йдеться". Слідуючи опису цієї „інтернаціональної" мовою й доповіді першого секретаря ЦК КПУ Шербицького та кількох інших промовців. Так то Компартия України відкрила занавіс, офіційно вже зрозуміла з української мови, даючи тим самим сигнал партійному й комсомольському апарату до переходу на панівну мову, якою й так уже від років користувалися партійні й урядові кадри в Україні, і то тоді, коли, наприклад, грузинські, вірменські, азербайджанські, литовські та інші комуністи вудуть затяжний змаг з комуністсько-московськими окупантами за право своєї мови в партії, уряді, шкільництві й культурних закладах. Останньо в західній пресі появляються вістки та розповіді новоприїжджів, що в Україні банки вже навіть чеків не приймають написаних українською мовою.

Єдиною домоною, яка ще до якогось часу зберігає українську мову, є література та нечисленні партійні газети, які являються інструментом пропаганди Компартії. Але й там московські наглядачі наклали чимало пустощів.

Оборона рідної мови стала одним з головних шлейфів руху опору в Україні. Вільні українці на поселеннях ще далеко не вчинили і не роблять усього можливого, щоб допомогти своєму поневоленому народові на батьківщині у цій ризикованій боротьбі.

Приклад для Кремля

Чиле, як відомо, перебуває тепер під владою військового уряду, який у вересні 1973-го року шляхом державного перевороту повалив марксистський уряд президента Сальвадора Альєнде. Проти цього військового уряду можна мати поважні застереження. Він бо, поваливши лівий уряд Альєнде, не встановив демократичної системи в тій південноамериканській країні, натомість завів диктатуру правих кіл та ще й сьогодні порушує політичні і громадські права чилійців, хоча вже не до такої міри як зразу після державного перевороту. Однак треба зазначити, що у питанні політичних в'язнів ця диктаторська хунта виявилася багато більш гуманною, ніж такі „демократичні" країни, як Советський Союз, Куба та інші комуністичні держави.

Ще в 1974-му році чилійська хунта дозволила великій кількості політичних в'язнів, крім „найбільш небезпечних", вихити з Чиле. У 1975-му році військовий уряд звільнив Лявру Альєнде Паскаль, рідну сестру президента Сальвадора Альєнде, і дозволив їй та майже одній сотні інших політичних в'язнів відлетіти до Мехіко. Відтак хунта кількома наворотами звільнила багатьох політичних в'язнів, включно з найближчими дорадниками Альєнде, а в грудні 1976-го року звільнила з в'язниці лідера комуністичної партії Чиле, Люїса Корваляна, і дозволила йому вихити до Советського Союзу, в заміну за звільнення Московського відомого російського дисидента Володимира Буковського.

Минулої середи, 19-го квітня, військовий уряд Чиле проголосив загальну амністію, яка стосується понад 280-ох політичних в'язнів, які перебували в чилійських тюрмах, та біля 1,200 осіб, які знаходяться в примусовому екзилі за кордоном з уваги на їхні „політичні провини". Ці примусові емігранти тепер зможуть повернутися до Чиле.

Насувається логічний запит: чому Советський Союз, який в Об'єднаних Націях і на інших форумах постійно закликає чилійській хунті, що вона заперечує права людини і змушує над політичними в'язнями, не піде за прикладом Чиле та не звільнить із концентраційних таборів, в'язниць та закладів для умовових своїх політичних в'язнів: Валентина Мороза, Юрія Шухевича, Вячеслава Чорновола, Івана Світличного, Євгена Сверстюка, Ірину Калинець, Ігоря Калинина, о. Василя Романюка, Левка Лук'яненка, Миколу Руденка, Олександра Тихого, Мирослава Маринюка, Миколу Матусевича та тисячі інших політв'язнів, не тільки українців, і не дасть їм права на вільний виїзд із СРСР? Кремлівські диктатори досі дозволили вихити тільки маленькій горстці дисидентів, хоча постійно називають свою тюрму народів, Советський Союз, „найгуманнішим суспільством". Советські диктатори критикують чилійську хунту за погане трактування політичних в'язнів, але не тільки промовчують жахливу ситуацію в своїй власній імперії, але ще й представляють її „найдемократичнішою" та ставлять за приклад іншим.

Т. Леонітій
Голова ВО УНР.

ДО СПРАВИ РОЗВ'ЯЗАННЯ
УНРАДИ

В щоденнику „Свобода" вже з'явилися декілька заяв з приводу декрету Президента УНРеспубліки М. Лівницького про розв'язання УНРади, зокрема заяви ред. І. Кедрина Рудницького і трьох членів Виконавчого Органу (всього до ВО належать 12 осіб) — д-р М. Бек, д-ра А. Жуковського і ген. В. Філоновича. Тому вважаю за свій обов'язок подати деякі висновки у цій справі, щоб свідомий того, що ці висновки не будуть вичерпні.

Починаючи, хочу ствердити так: Поперше: УНРада є складовою частиною Державного Центру УНРеспубліки в екзилі, а не навпаки. Отже, часове розв'язання УНРади, передбачене нашою конституцією, цілком не вдаряє по цілості ДЦентру. Подруге: Якщо йдеться про консолідацію українських політичних сил, то вона мала здійснитися на базі Державного Центру як цілості (Президент і Віцепрезидент, Уряд Виконавчий Орган і УНРада, як законодавчо-контрольний орган в системі ДЦентру, при чому був час, коли цей останній орган, з огляду на обставини перебування на чужині, взагалі не існував), а не на базі УНРади.

Уряд (Виконавчий Орган) прийшов у певному моменті до переконання, що треба поставити внесок Президентів про розв'язання УНРади, а Президент прийняв цей внесок і видав відповідний декрет, що було зроблено на підставі виразних приписів нашої конституції. Причини цього кроку подані в декреті Президента, у внеску уряду і в його надзвичайній постанові: при верненні правопорядку і дотримання законності в діяльності органів ДЦентру, організаційно-структуральні устаткування для управління чинності цих органів, зможливість солідної підготовки до 8-ої сесії УНРади і забезпечення, щоб майбутні сесії відбувалися в точні приписаному Законом реченні та пороблення даліших заходів для поширення консолідації, щоб ця остання не обмежувалася лише двома групами (УНДО п. Яворського і УРДП п. Воскобійника).

Наведені причини є здебільша адміністративного характеру (крім справи поширення консолідації). Відбувшись сесії відбулося надто, щоб до декрету з чинності ДЦентру узалежнював їх від вільної консолідації різних розмов з трьома групами (зазначені вгорі дві групи та ОУН), а ці розмови тривали майже три роки і до останку не було ніякої певності, як вони мають закінчитися. Недоліком виявилось також перенесення Президії УНРади на американський кон-

тинент, бо брак контактів і взаємної поінформованості доводило до неугідливих дій на власну руку, а навіть недотримання виразних домовлень або ігнорування думок і поглядів інших чинників Державного Центру.

Грало свою роль також рішення Президії УНРади з 4 лютого про негайне прийняття до УНРади двох опозиційних груп: УНДО п. Яворського і УРДП п. Воскобійника. Однак, не відповідає дійсності, ніби ВО і Президент висловилися проти прийняття цих груп до УНРади взагалі. Вони тільки вважали, що це прийняття мало відбутися в інший спосіб.

Ми (більшість ВОргану), а також і Президент, вважали, що перед прийняттям до УНРади т.зв. опозиційних груп треба вивчити, чи й далі існують ті глибокі розходження, які доводили до того, що згадані групи опинилися, після 7-ої сесії УНРади в кінці 1972-го, поза її складом. Таке висноження мало статися на підставі недовірливих заяв опозиційних груп в таких справах: 1. Чи вони визнають резолюції 7-ої сесії УНРади, в яких стверджувалося, що УССР не є українською державою і продовженням УНРеспубліки, а тільки накинута Москвою окупація; що в Україні росте рух спротиву, який разом з рухами спротиву інших поневолених народів доводить до упадку російської советської імперії, а це однією може здійснити відновлення суверенної і соборної української держави; що не можна покладати надії на лібералізацію в СРСР, бо там ми спостерігаємо поворот до сталінського терору; що ДЦентр УНРеспубліки є законним речником і репрезентантом самостійницької — державницьких прагнень українського народу в протиставленні до накинута Москвою узурпаторського „уряду УССР". 2. Опозиція мала висловити своє відношення до УДРуху, який виступав проти ДЦентру НУР, діючи якого заявляючи, що треба орієнтуватися на „легальні методи боротьби" в Україні (що включало в себе визнання „легальності" УССР) і в якому головну роль грає ОУН, яка не відкидала своєї колишньої заяви, що ДЦентр й уряд УНРеспубліки в екзилі є „відкинуті, зайві і шкідливі". 3. Опозиція мала дати висноження, чи вона приступає до УНРади з метою співпраці з перебуваючими в УНРаді партиями і представниками Громадського сектору, чи для того, щоб „перебрати владу" в свої руки, підпорядкувати всю політику УДРухові та усунути дотеперішніх діячів ДЦентру, як це було недовірливо ствер-

джено в одному проекті, виготовленому п. М. Воскобійником.

Цих всіх справ виважено не було. А поза тим приходять формальні моменти. За приписами нашої конституції (яких, однак, не буди цитувати й обговорювати, бо це зайняло б дуже багато часу і місця), дві опозиційні групи мали бути прийнятими до УНРади на Президії, а сесією УНРади. Цього не було дотримано: чомусь не хотіли почевати на близьку вже сесію, як наш найвищий орган, а кінце вже прийнято рішення в цій складній справі.

Із сказаного вище, що консолідація відбувається на базі ДЦентру, а не лише на базі одної його складової частини, УНРади, ясно випливає, що всі чинники ДЦентру мають не тільки право, але й обов'язок брати участь у консолідаційних заходах і висловлювати щодо них свою оцінку. Так ця справа і починалася, коли Президент, як найвищий чинник ДЦентру, доручив вести цю справу трьом особам: Віцепрезидентів, як своєму заступникові, представникові ВО, ред. В. Біляву, а також представникові і членові Президії УНРади І. Кедринові-Рудницькому.

Софія Наумович

ФІЛЬМ ПРО ГУЛАГ

„Жіноча кампанія за советське жидівство" (Вімен Кемпейн Фор Совет Жидів) з Англії роздавала лекції французькою мовою, яка запрошувала подивитися на фільм, виконаний в Ізраїлі „У країні ГУЛАГ-у", що мав іти три останні дні березня ц.р. у Парижі.

Нелегко було повідомити українців вчасно, то ж присутніми були тільки ми удвійку з д-р Лесею Писнякською. Як пояснювала лекторка, цей колірний фільм, 16 мм, призначений для телебачення, виконаний за документами, що тасмо продісталися з СРСР, включав інтерв'ю з колишніми в'язнями, як Раїса Палатник, Йосип Мешенер, Юрій Вудка, Яків Раскін, Григорій Бергман і Авраам Шіфрін. Зробили його літом 1977 р. в Ізраїлі, „Дослідний центр творч. психушок і таборів в СРСР" та Християнська американська організація „Ісус і комуністичний світ".

І ось побачили ми на початку кілька кадрів з балетного фільму, що йшов м.р. у французькій телебаченні, з кабестими, собаками і кільцями на дотамі та в'язнями, втисненими у вантажні авта. А далі — нутро „кам'яних мішків" у Владімирській тюрмі, в'язні чоловіків і жінок, у рваній одежі або строкатих ватяках, та, зокрема, дітей за дотами, що зробило на глядачів особливе враження. А крім того пересувалися постаті: Патріярха Сліпого, Валентина Мороза,

джено в одному проекті, виготовленому п. М. Воскобійником.

Цих всіх справ виважено не було. А поза тим приходять формальні моменти. За приписами нашої конституції (яких, однак, не буди цитувати й обговорювати, бо це зайняло б дуже багато часу і місця), дві опозиційні групи мали бути прийнятими до УНРади на Президії, а сесією УНРади. Цього не було дотримано: чомусь не хотіли почевати на близьку вже сесію, як наш найвищий орган, а кінце вже прийнято рішення в цій складній справі.

Із сказаного вище, що консолідація відбувається на базі ДЦентру, а не лише на базі одної його складової частини, УНРади, ясно випливає, що всі чинники ДЦентру мають не тільки право, але й обов'язок брати участь у консолідаційних заходах і висловлювати щодо них свою оцінку. Так ця справа і починалася, коли Президент, як найвищий чинник ДЦентру, доручив вести цю справу трьом особам: Віцепрезидентів, як своєму заступникові, представникові ВО, ред. В. Біляву, а також представникові і членові Президії УНРади І. Кедринові-Рудницькому.

(Продовження буде)

Лука Лушів

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Харитон Довгалоук. СПОВІДЬ АНДРІЯ ЗАСЛАВСЬКОГО (По-вість). Видавництво Юліана Середяка. Буенос-Айрес, 1977, ст. 264. Обкладинка роботи мистця проф. Мірка Пилишенка (Ціна 6 доларів).

В книжці надруковане „вступне слово" проф. Павла Малайра під заг. „Релігіозність реалізму" (ст. 7-13), про яке згадаємо пізніше, а тепер зачемо відзави автора, в якій він пише, що „повідь „Сповідь Андрія Заславського" написана від першої особи, але це не значить, що мова йде про автора". Автор стверджує, що „навіщені в цій повісті події взяли з життя, вони правдиві". Але зараз же додає, що „якщо є незначні відхилення (від правди — Л.Л.), то тільки тому, що автор пробував звичайні факти подати в мистецькій формі". Це твердження автора не дуже то на місці, бо „мистецька форма" не вимагає неправди. Та ми побачимо, як це в повісті показав автор, який хотів змалювати життя української людини в двох світах: під московсько-комуністичним режимом та в Америці.

В першій частині повісті Довгалоук оповідає про дитинство свого Героя Андрія Заславського, про його студентські роки, працю в комуністичній релакції, про участь в Другій світовій війні та відвідини рідного села в 1945 році, з якого мусів втікати, бо советська влада мала його заарештувати, як буржуазного націоналіста. Від 186-ої сторінки до кінця повісті Андрій живе в Америці, і тут він має такі успіхи, які навіть не снілися бідошному українцеві. Він стає лідером світової фірми „Епік", яка продукувала фото-копіювальну машину. Ця фірма zatrudнювала п'ятдесят чотирьох тисяч людей різних фахів, і загальні прибутки досягли трьох мільярдів доларів. Наш герой, один із лідерів цієї фірми, Заславський мав вже всім мільйонів доларів власного майна.

Андрій Заславський не забував ніколи про Україну, він обильно давав пожертви на українські цілі, належав до всіх центральних українських організацій і товариств, хоч знав, що „кожний його крок в Америці пильнувала російська розвідка". А тепер пригадаймо собі передмову проф. П. Малайра під заг. „Релігіозність реалізму". П. Малайра пише, що Довгалоук „дає читачам чотири книжки гарної реалістичної прози" і нарікає одночасно на те, що досі „не мав свого рецензента, що впровадив би його в літературу". Та це „може і добре... бо таким чином письменник оминув лиху долю з втручання до

Та і при цій повісті, як і при „Соколовій дочці", хотіли б ми звернути увагу авторів на лещо. Його критик проф. П. Малайра несправедливо пише про „реабілітацію реалізму" в творі про Андрія Заславського, який таким темпом швидко здобуває мільйони... „Хто в це повірить? І хто зможе повторити за Малайром, що „Довгалоук наближається в засобах мистецького зображення до Нечуя-Левицького й Франка"? Залиши всі порівняння, бо вони нічого не дають читачеві, хіба що показували б читати з творів даних письменників. Малайра ще згадає Мирного, Підмогильного, Смоля й Боднарчука... Наприкінці Малайра написав правду: „Довгалоук не наслідів і не зворується, а є собою".

Автор повісті в розмові з автором цих рядків сказав, що герой його твору, Андрій Заславський, „як насповіді, пригадує та складає зв'яз, як він ішов своєю стежкою життя". Пізніше він з усім долав: „Я ж, як автор, чекаю на справжню сповідь від критика", себто від мене.

Герой Заславський широко сповідається з того всього, що з ним діалося в Україні, Німеччині й Чехії. Він (Закінчення на ст. 3-й)

ЗАЯВА ВІТАЛІЯ
КАЛИНИЧЕНКА

I

Нью Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — В серпні 1977 року В. Калиниченко заявив, що він зрікається советського громадянства й у заяві до Президії Верховної Ради СРСР з'ясував причини свого рішення, вказуючи зокрема на політику русифікації в Україні і на її наслідки.

Нижче друкуємо повний текст цього документу, без будь-яких мовних поправок.

„До Президії Верховної Ради СРСР, Москва від Віталія Калиниченка, дискримінованого за вільнодумство з Васильківки на Дніпропетровщині, вул. Щорса 2.

ЗАЯВА

про зречення радянського громадянства

19 березня 1976 року я виїшов з-під варті, після відбуття десятирічного ув'язнення, якому мене піддали тільки за те, що я хотів покинути СРСР.

7 квітня 1976 року прокурор Васильківського району, Дніпропетровської області санкціонував постанову, якою я підлягав адміністративному наглядові впродовж 12 місяців за місцем мешкання, а 12 березня 1977 року цей нагляд безпідставно і незаконно було продовжено ще на 6 місяців.

Це значить — я перебуваю під домашнім арештом, для мене встановлено командантську годину. І я постійно знаю морального та психічного терору.

Опріч того, 5 березня 1977 року мене було викликано до Дніпропетровського обласного управління КГБ, де заступник начальника управління, полковник Калустин заявив мені, що обласна прокуратура ресанкціонує цей арешт на підставі того, що я ознайомив декілька осіб з

текстом, яким повідомлялося про створення Громадських груп сприяння виконанню Гельсінкських угод в Україні та Москві. Але за словами полковника, органи КГБ нібито, покищо мене не заарештували зі своїх особистих міркувань. Того ж дня, за стінами мурованого будинку КГБ було складено протокол про оголошення мені перестереження згідно з указом Президії Верховної Ради УРСР з 25 грудня 1973 року. Тим протоколом мої дії кваліфікувалися як „распространение политически вредных намерений", що, нібито, несуть шкоду державним інтересам і безпеці СРСР.

Після того, 4 квітня цього року, за місцем моєї праці, тасмо від громадськості відбувся т.зв. „збір громадськості" кількості семи профільтованих осіб. За задумом органів КГБ цей „збір" повинен був ствердити від імені „громадськості" каральні дії органів КГБ щодо мене.

Диригував цим „збором" керівник обласного управління Кустарьов, який цього дня особисто приїхав до Васильківки. Так, Кустарьов зателефонував учасникові „збору" — т-шу Івану Демченкові, наказавши обов'язково виступити й осудити мої дії та мої національні погляди.

Десять років ув'язнення в таборах примусової праці і психіатричної тюрми я відчув не за злочин, бо напередодні арешту керувався принципом висловленням статтю 13 Загальної Декларації прав людини. Ця стаття проголошує невідоме право кожної людини покидати будь-яку країну, у тому свою власну.

Тож, відбувши покарання за ці дії, я не тільки не повинен був підлягати офіційному адміністративному наглядові, а й взагалі, зважаючи на статтю 13, мав би право на повну реабілітацію.

Але радянські чинники, оголошуючи себе ледве не головним ініціатором укладання й ухвалення Декларації, категорично забороняють еміграцію з Радянського Союзу, а осіб, що прагнуть покинути СРСР таврують зрадниками Батьківщини і засуджують повним обсягом драконської статті 56 КК УРСР (стаття 64 КК РСФСР), за якою жертва може бути покарана 10-15-річним ув'язненням, або стратою.

Так Радянський Союз кваліфікує дії, скеровані на реалізацію права, що його проголошує стаття 13 Загальної Декларації прав людини.

Разом з тим внутрішня життєва атмосфера в СРСР стає чимдалі нестерпною.

Фактично смертним вироку підано керівника Громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод на Україні, важкохворого інваліда війни, поета Миколу Руденка, а члена Групи, учителя історії Олександра Тихого засуджено на довічне ув'язнення в концентраційних таборах примусової праці особливого режиму тільки за те, що вони, ідучи за принципом ствердженням статтю 49 Декларації і з гуманітарно-правових мотивів виявляли порушення прав людини й основних свобод, що їх передбачають пункти Прикінцевого акту наради в питанні безпеки і співпраці в Європі, підписаного й Радянським Союзом.

Чекують на розправи ще 7 членів Гельсінкських груп в Україні, Москві, Грузії. Систематичного цькування, морального й фізичного терору зазнають інші члени згаданих груп та їхні прихильники.

Тисячі вільнодумців перебувають в концентраційних таборах і психіатричних тюрмах за свої політичні, національні та релігійні переконання. В країні відроджене культурно-ідеологічний сталінізм. Густий туман ошуканства заволодів усі ділянки суспільного життя. Уряд, що не вірить ані в комунізм, ані в будь-який марксизм (а він твердо вірить у майбутню світову імперію — Велику Росію) обдурює народ, обіцяючи йому колись подати адекватні своїй ід. Обдурює своїх керівників робітників, стаючи членом комуністичної партії, лише заради того, щоб „прямо жити".

Серед усього народу панує страх. Тільки через страх людей падає в неласку, партійним чинникам щастить виганяти народ вихідними днями на т.зв. „комуністичні суботники", на безплатну роботу, нібито на користь „фонду миру", „нещитко" Дарма, що у такий робочий день люди не тільки не отримують платні за свою працю, з них ще вираховують максимальну... (нещитко)

Все ж йдуть, обурюються і йдуть й вони... (нещитко) можливої дискримінації. Страх — єдиний чинник, що заставляє народ йти до „виборчої" дільниці, щоб „виголосити свій обов'язок", кидаючи до скриньки наперед складений бюлетень.

(Продовження буде)

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення з 1-ї ст. 2-ої)

правду сказав, що в еміграційній частині його життя насвітлено „драму життя, найстрашнішу, яку людина може пережити“. Та Заславський оповідає про свої мільйони з такими перебільшеннями, це такі фантасмагорії, що читач вагається йому повірити, і тому нерідко давав би йому розрешення.

Ви, як автор, Пане Довгалюк, маєте про це пам'ятати в майбутньому, коли працюватимете над своїми творами і бути реалістом.

„Сповідь Андрія Заславського“ прочитає кожний, хто візьме її в руки. І варто її прочитати, бо вона пригадає нам те, що ми всі переживали під час Другої світової війни і пізніше, коли московська рука хотіла нас досягнути і у вільному світі.

В книжці світлина автора.

Дмитро Левчук. **3 ПОДОРОЖІ ПО ЄВРОПІ. 1969. В СУЧАСНІЙ ЄВРОПІ 1975.** Кліфтон, Н. Дж. — Компютор Петра Ямника — друк Нью-Йорк, 1978, ст. 79. Наказом Ірини Левчук — дружина Автора.

Читачі „Свободи“ напевно ще пам'ятають сумну вістку про те, як це 18-го липня 1977 року в автокатастрофі у Філадельфії загинув був Дмитро Левчук — загальновідомий ав-

ПОСВЯЧЕННЯ НОВОГО ХРАМУ СВ. ЮРА В НЬЮ ЙОРКУ

Перед врочистостями благословення нового храму св. Юра (на фото справа), тисячі народу поступово заповнювали 7-му вулицю, біля якої стоїть також стара, церква св. Юра (на фото зліва). Світлина: Ігор Дябога

Літературно-мистецький вечір

М. Гармаш і Р. Василичина в Мейплвуді

Мейплвуд, Н. Дж. (Л.К.) — Українські громадяни Ірвінгтону, Нью-Йорку, Мейплвуду, Савт Оренджу та з інших околиць Нью-Джерського стейту, численно прибули на літературно-мистецький вечір гостей з Філадельфії Міри Гармаш і Романа Василичина, що відбувся тут стараннями 75-го Відділу, у суботу, 25-го лютого ц.р., о год. 6-й вечора, в гостинній залі української православної церкви св. Вознесіння.

У програмі, тривання якої було обрешоване з президією до секунди, ведуча вечором і разом голова 75-го Відділу пані Таїса Рак-Бровн коротко зупинилась на біографіях обох мистців, а відтак за чергою пояснювала і заповідала окремі точки програми. Роксолана Чорніта та Роман Книгницький, члени Театральної Студії Молоді при „Театрі у П'ятиноці“ у Філадельфії під керівництвом Володимира Шашаровського, своїм виступом не тільки показали свою професійну вмілість, але й гарною українською мовою та доброю декламаторською інтерпретацією поезії М. Гармаша зразу встановили контакт поміж творами поезії і публікою. Роксолана Чорніта рецитувала поезії зі збірок „Віднайдені роки“, „Срібна свиріль“ та кілька сатиричних віршів; Роман Книгницький рецитував поезії зі збірок „Райдуга в пітьмі“, переклади віршів з англійської, німецької та французької мов і уривки з поеми „Марія Люїза“. Описавши спільно — Роксолана Чорніта і Роман Книгницький рецитували поему „Поет на чужині“ при фортепіановому супроводі Лідії Бульби; музику до своєї поеми написала Міра Гармаш.

Поміж окремими точками програми на фортепіані відіграла сонату Скарлатті, Ноктюрн Шопена та Арабеску Дебюссі — піаністка Уліта Ольшанівська.

Програма вечора закінчилася виступом самої авторки, яка має вже низку літературних творів і вітається популярністю серед публіки; вона прочитала ще декілька поезій із своїх збірок.

Друга частина програми включала виставку мистецьких праць Романа Василичина, графіка якого була не тільки чорно-біла, але й різноколірна, зокрема переважав світлокремовий і синювато-білий кольорит. В комплект його графічних праць входили: ліногравюри, дереворізи, цинкорити, ембоссографи, мезотинти, акватини, шовкодруки, літографії, офорти та інші, разом 36 картин, біля яких із зацікавленням зупинялась публіка.

Молоді союзники, членки цього ж Відділу, постаралися про буфет і біля столів за перекускою присутні зустрічали своїх знайомих, обмінювались враженнями з цього небуденного вечора.

Гра Л. Крупи має суттєву силу. Її тонкий особистий світ відчуження має в собі щось нового. Техніка Л. Крупи розвинулася в напрямі щораз більшої вільності, а це дає їй можливість все краще рисувати свою власну одуховлену і емоційно вичищену звукову фантазію. Учитель Л. Крупи проф. Фернандо Лярес, підготував її до міжнародних конкурсів, а це також є доказом того, що Лярес Крупа йде вперед і що ставить серйозно до своєї вибраної професії.

КГБ ТЕРОРИЗУЄ...

(Закінчення з 1-ї ст.)

наради гарантують спокій громадян від зазіхань бюрократії, тому перелічені факти дій КГБ є протизаконними, і у зв'язку з цим, я прошу Вашого втручання у цю справу задля збереження спокою моєї рідні.

Копію цієї заяви направлено до Української громадської групи сприяння виконанню в УРСР умов Гельсінської наради для реєстрації факту порушення прав людини. 29 січня 1977 року".

Як приклад постійного тероризування колишніх в'язнів, подасмо заяву Василя Овсієнка, учителя з села Леніне Радомильського району, Житомирської області, з 22 жовтня 1977 року.

Овсієнко закінчив Київський університет в 1972 році і працював учителем української мови і літератури в селі Ташань, Переяслав-Хмельницького району, Київської області. 5-го березня 1973 року його арештували і засудили на 4 роки ув'язнення за „антирадянську агітацію і пропаганду“ (стаття 62, ч. 1 КК УРСР). 5 березня 1977 року Овсієнка звільнили з ув'язнення в Мордовії, але йому відмовили у праці за професією. Крім того, йому

„Мої адресатам — Рідним, друзям, знайомим і незнайомим.

Сьогодні, 22 жовтня 1977 року, мене на підставі Указу Президії Верховної Ради СРСР від 25 грудня 1972 року попереджено, що якщо я надалі допущуся вчинку, котрий би завдавав шкоди інтересам держави, то вдруге буду притягнений до кримінальної відповідальності (5.3.1973 року я був ув'язнений за ст. 62, ч. 1 КК УРСР на чотири роки).

Вказуючи на це та на інші обставини, я надалі утримуватимуся від будь-якої громадської активності. Одночасно я починаю клопотатися про дозвіл мені на виїзд за межі СРСР і прошу всіх, хто може, більше допомогти мені в тому.

Овсієнко Василь Васильович 260387, с. Леніне Радомильського району Житомирської області".

У глибокому смутку повідомляємо наших Приятелів і Знайомих, що в четвер, 20-го квітня 1978 р., ненадіжно, відійшов від нас на 66-му році життя, наш Дорогий ТАТО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

СТЕПАН ВІЗНИЦЯ

ПАНАХИДА — в неділю, 23-го квітня 1978 р., о год. 7-й веч., в каплиці Browiak Funeral Home, Whippany Rd., Whippany, N.J.

ПОХОРОН в понеділок, 24-го квітня 1978 р., о год. 11:30 ранку з церкви св. І. Христителя, Виппані, Н. Дж. на цвинтар Gate of Heaven, E. Hanover, N.J.

Горем прибиті:

ОЛЯ БУРА з чоловіком МИКОЛОЮ і сном МАРКОМ
МАРІЯКА ВИЖНИЦЬКА з мужем ЯРОСЛАВОМ і дітьми ЛЮБОЮ і ЮРІЕМ

брат — ІВАН ВІЗНИЦЯ
сестри: АННА ГЕБА
КАТЯ ГУМЕННА з Родинами в Україні

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 21-го квітня 1978 року, ненадіжно, упокоїлась в Бозі, наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ТАТІЯНА ПОЛЕГЕНЬКА

проживши 77 років.

ПОХОРОН у вівторок, 25-го квітня 1978 р., з похоронного заведення Ковальчиків в Джерсі Сіті, Н. Дж. до української православної церкви св. Софії в Баяні, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар в С. Баянв Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

чоловік — ФЕДІР

сини:

ВІКТОР з дружиною АНГЕЛИНОЮ і сном ВОЛОДЕЮ
ВАСИЛЬ з дружиною СТЕФАНІЄЮ і дітьми НАДІЄЮ і ТАРАСОМ

внучка — ГАЛЯ з чоловіком ЯРОСЛАВОМ ЗЕМЛЯЧЕНКОМ і дітьми ХРИСТЕЮ і МИКОЛОЮ та ближча і дальша Родина в ЗСА і Україні

У СУМНІ РІЧНИЦІ ТРАГІЧНИХ СМЕРТЕЙ НАШИХ ДОРОГИХ

бл. п. ЕДВАРДА ХОМИ

39-та РІЧНИЦЯ СМЕРТІ — нар. 13-го квітня 1916 р. у Холмі

бл. п. ОСИПА ХОМИ

старшини Першої Української Дивізії „Галичина“, чка боїв під Бродами і командира УПА, нар. 22-го січня 1915 р. у Відні

будуть відправлені

у вівторок, 2-го травня 1978 року

СЛУЖБИ БОЖІ

о год. 8-й ранку, у церкві св. Михайла у Нью-Гейвен, Конн.;

о год. 8-й ранку, у церкві св. Йосифа у Йорку, Па.;

у церкві св. Варвари у Відні, Австрія.

Просимо Приятелів і Знайомих про молитви у цей день за їхні душі.

Рідня

В глибокому смутку повідомляємо наших Приятелів та Знайомих, що в середу, 5-го квітня 1978 року, по довірі небузі, на 66-му році життя відійшов від нас наш Любий МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

МАРІАН ШЕВЧИК

ПОХОРОН відбувся в суботу, 8-го квітня 1978 р., з церкви Преч. Діви Марії в Картерет, Н. Дж.

Просимо спом'янути Покійного в Ваших молитвах.

Дружина — АНГЕЛИНА

Донька — ХРИСТИНА з мужем і дітьми

ПОДЯКА

З волі Всевисшнього, відійшов у Вічність, дня 1-го квітня 1978 р. МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

бл. п. МИХАЙЛО ДЗЯПКА-БЛАГУТА

Цєю дорогою складасмо від серця щирю подяку Всевисшньому Отцям Парофії св. Володимира і Ольги в Чикаго, за відвідини у шпиталі і за переведення похоронних відправ. Особливу подяку за глибини наших сердець складасмо д-рові Александрові Фарионові за його надзвичайно дбайливу опіку для бл. п. Михайла адома і в шпиталі. Щира подяка для д-ра Володимира Кучерепи. Рівнож сердечна подяка хорал „Прометей“ за милозвучно відіграну Панахиду.

Дякуємо похоронному заведенню п. Капи за надзвичайно совісну обслугу. Далші подяки складасмо для д-ра М. Головатого за виголошене слово над домовиною. Родині Марті Токарчук і Іванові Худобі з Торонта за участь в похороні і похороні. Братству св. Андрея за почесну стійку з прапором. Визвольному Фронтові і Народній Помочі за квіт. Родині, Приятелям і Знайомих за участь в похоронних обрядах, квіт і похороні на Службі Божій та інші цілі.

Усіх Вас, що висловили співчуття у нашому горю, нехай Всевисшний щедрий Вас своїми ласками.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ

сини:

ТАРАС з дружиною

ЛІВКО з родиною

ІГОР

пасерби:

МИКОЛА з родиною

ВАЛЕНТИНА

сестра — КАТЕРИНА СКУБ'ЯК з родиною

Українська Православна Катедра СВ. ВОЛОДИМИРА

160 Захід 82-га вулиця, Нью-Йорк, Н. Й.

повідомляє про

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЬ

на Страсному і Великодньому Тижні:

27-го квітня — Страсний Четвер, Страсті Господні, год. 6-та вечора.

28-го квітня — Страсна П'ятниця, Велика Вечіря з внесенням Плащаниці, о год. 1-й по пол.

29-го квітня — Страсна Субота, Утрня і Літургія, о год. 9-й ранку.

Свячення пасок в церкві від 3-7 вечора.

Полуношниця о год. 11-й вечора.

30-го квітня — Христове Воскресіння.

Пасхальна Утрня, о 12-й ночі, а опісля свячення пасок.

Пасхальна Літургія, о год. 10:30 ранку.

7-го травня — Фоміна Неділя, від'їзд автобусу до Баянв Бруку від Катедри, о год. 8-й ранку зі зупинкою на 2-й Авеню і 10-й вулиці.

14-го травня — Неділя Мироносиць, Божественна Літургія, о год. 10:30 ранку, СПІЛЬНЕ СВЯЧЕННЯ, о год. 1-й по пол., та СВЯТО МАТЕРІ з відповідною програмою.

о. НАСТОЯТЕЛЬ
ПАРАФІАЛЬНА УПРАВА

ВЕЛИКДЕНЬ

В ПАРАФІ
ПРЕСВЯТОЇ
ТРОИЦІ
В КЕРТОНКСОНІ
на СОЮЗІВЦІ

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЬ:

27-го квітня — СТРАСНИЙ ЧЕТВЕР —

Служба Божя, год. 9:30 р. Страсти

ГНІХ. Читання 12 Євангелій, 7 год. веч.

28-го квітня — ВЕЛИКА П'ЯТНИЦЯ, год.

7-ма веч., — Вечіря з відложенням Пла-

щаниці, год. 5-та — сповідь.

29-го квітня — ВЕЛИКА СУБОТА —

Служба Божя, год. 8-ма рано. Свячення

Пасок — від 3-5 по пол. під церквою

та сповідь.

30-го квітня — ВОСКРЕСІННЯ ХРИС-

ТОВЕ — год. 9-та ранку Воскресня

Утрня; вихід з Плащаниці і Тор-

жественна Служба Божя. (По Службі

Божій — Свячення пасок).

1-2-го травня — СВІТЛИЙ ПОНЕДІЛОК

ІВІВТОРОК — Служби Божі, год. 7-ма

веч.

о. МИХАЙЛО ШЕВЧУК

СПОРТ

Редактор О. Тарасевич

Вісті УОБТ „Чорноморська Січ“

„Ч. Січ“ — Раритан С.К.
4:2 (0:2)

Раритан, Н. Дж., 2-го квітня. — Перші лігові змагання, другої рунди сезону копаного м'яча, які „Ч. Січ“ закінчила важливою перемогою, вислідом 4:2. В першій половині „Січовики“ мали більше з гри, частіше володіли м'ячем, але господарі зуміли здобути ведення — 2:0.

Після перерви наші футболісти допустилися кількох тактичних помилок, однак виявили сильну волю і завзяття, завдяки чому володіли ініціативою та остаточно змусили воротаря господарів, чотирьох разів витягати м'яч із сітки воріт Раритана. На відміну від заслужених Володимир Леонів, який після кількох річної перерви повернувся до складу дружини „Ч. Січ“ і в цій першій грі відзначив свій поворот „тет-триком“, здобувши в ній три голи. Четвертого гола із далекої віддалі стріляв капітан дружини Анатолій Охрименко.

„Ч. Січ“ — „Монтазоль“
С.К. 7:0 (3:0)

Юнйон, Н. Дж., 9-го квітня. — У чергових першесезонних змаганнях I-ої Дивізії Шейфер Ліги, Нью Джерсі, що відбулися на площі Фармер Гров у Юнйон „Ч. Січ“ розгромила італійський клуб „Монтазоль“ високим вислідом — 7:0.

До перерви „Січовики“ вели 3:0, що його здобули, двократно Роман Раритан і Вол. Леонів. У другій половині Леонів підписав вислід до 4:0, чергові голи стріляли: юнйор Іоріо 22, і Степан Касієнко, який теж після кількох років вернувся до складу нашої дружини.

Після цих змагань „Ч. Січ“ займає у показнику таблиці гор I-ої Дивізії 6-те місце на усіх 12 клубів, маючи здобутих 12 точок і 28:25 відношення голів. Склад „Ч. Січ“: О. Фурман, Ю. Бакун, Мельник, Нагорняк, Колес, Охрименко, Ганич, Касієнко, Іоріо, Леонів, Шлемський, Гречний, Денисюк, Р. Фурман. Тренер Ігор Чуденко, менеджер Андрій Гбур.

„Ч. Січ“ (юнаки) — Гамсвіт С.К. 1:0 (воковер);

„Ч. Січ“ (мол. юнаки) — Норд Арлінгтон (мол. юн.) 2:1.

Голи для „Ч. Січ“ здобули Василь і Туранський. (от)

СПОРТОВІ ВІСТКИ
З УКРАЇНИ

Справа спільна — ростити олімпійців у Львові

Під таким кличем пройшли збори у Львові в справах дальшого розвитку фізичної культури і спорту та підготовки до Олімпіади в 1980 році. В цих зборах взяло участь ряд спортсменів активістів, ветеранів спорту і, очевидно, комсомольських та партійних бонзів.

Згідно з доповіддю секретаря партії Львівщини Д. А. Яремчука, — фізичною культурою і спортом на Львівщині займається понад 600,000 осіб. У двох останніх роках на Львівщині підготували 44-ох майстрів спорту міжнародної класи, близько 300 майстрів спорту, 430 тисяч спортсменів масових змагань. Хоча показник вигля-

дає величаво, то доповідь висловив недовдоволення із праці в окремих видах спорту в таких районах: Городищенському, Сколівському, Старосамбірському, Дрогобицькому.

ГАКІВКА

„Сокол“ Київ — „Дизеліст“

Пенза 8:2

„Сокол“ Київ — „Дизеліст“

Пенза 8:2

В днях 22-го і 23-го березня в Києві місцевий гаківковий клуб „Сокол“ двократно і ідентичними вислдами переміг сильний „Дизеліст“ з м. Пензи, завдяки чому вже здобув собі поворот до найвищої гаківкової ліги СРСР, з якої випав 7 років тому. В своїй рецензії про ці історичні перемоги в „Спортивній Газеті“ ч. 36 найкращий знавець цього спорту в Україні, журналіст О. Коваленко, між іншим писав: „... Так чи інакше, але події були важкі, емоційно напружені. Та нерви, як виявилось, міцніші сьогоднішні в киян, і треті періоди в обох матчах обернулися для гостей катастрофою. Шалене темпо, супроводжало високою виконавчою майстерністю більшості змагунів „Сокола“... Отже, головної мети досягнуто, хоча чемпіонат ще не завершився. Друге місце забезпечено, але теоретично можна посперечатися і за перше... До закінчення сезону „Сокол“ має ще відіграти по дві гри з „Кристалом“ і „Салаватом“ і при дальших перемогах, якщо „Салават“ програє усі свої гри, „Сокол“ може вийти першотом.

ВИСЛІДИ ПОВТОРНИХ
ЗМАГАНЬ ЗА КУБОК
СРСР

„Динамо“ Київ — „Спартак“ Рязань 3:1. Голи для української дружини здобули: Халасалі, Цимбалюк і Бойко.

„Шахтар“ Донецьк — „Крила Рад“ Куйбисев 2:0. Голи для дії дружини вуглекопів здобули: Латиш і Роговський.

„Зоря“ Ворошиловград — „Ширак“ Ленінград 2:0. Переможні голи для „Зорі“ стріляли: Полукарпів і Робочий.

„Карпати“ Львів — „Зеніт“ Ленінград 0:1. Зазнавши тієї мінімальної поразки, „Карпати“ відпали від дальших гор.

„Чорноморець“ Одеса — ОКА Ростов 0:2. Тому, що в попередній зустрічі переможцем вийшов „Чорноморець“ в цій грі суддя признав карні стріли, в яких „Чорноморець“ здобув вислід 4:3 і цим самим ввійшов до чергової рунди.

„Дніпро“ Дніпропетровськ — СКА Одеса 1:2. Переможні голи для СКА здобули: Іваненко і Малий, для „Дніпра“ Трошкін.

„Спартак“ Івано-Франківськ — ЦСКА Москва 0:2.

„СКА“ Київ — „Пахтакор“ Ташкент 0:2.

„Колос“ Нікополь — „Динамо“ Тбілісі 2:1. Сидяного гола для тієї української дружини здобув Прилиньський.

подав (от)

Невмирущість літературного слова
була мотом авторського вечора
Дарії Ярославської

Дарія Ярославська

Ірвінгтон. (Л.К.) — „Словесно скульптурною або різьбою, що різьбить постаті з особливою дбайливістю скульптора“, та „Галерією образів, в яких кожна постать індивідуальна“, — назвав творчість письменниці Дарії Ярославської, літературознавець проф. д-р Богдан Романенчук у своїй доповіді на Авторському вечорі цієї письменниці, що відбувся тут стараннями 28-го Відділу СТАРА, в неділю, 16-го квітня ц.р., о год. 5-й по пол., у приміщенні Українського Народного Дому. Нагодою для влаштування цього Вечора була поява нової книжки Дарії Ярославської — „Папороть не цвіте“. Довгий, сорокрічний творчий шлях на літературній ниві Дарії Ярославської почався незвичайним для загалу письменників, триумфальним вхідом в літературу у 1938 році її нагороджено за повість „Полин під ногами“.

Проф. Б. Романенчук, аналізуючи і характеризуючи творчість письменниці, підкреслює, що вона „любовно змальовує своїх людей, а вони передають читачам не тільки переконалих, але умотивовано ілюструють і їхнє внутрішнє життя і ситуацію, та їхнє оточення“. Доповідач також зазначив, що в Дарії Ярославської є особливий талант „відчувати і вчувати в психіку людей“. Вона на своїх широкіх літературних полотнах висвітлює переживання, закриті для людського ока, а „внутрішній світ персонажів — це особливий світ авторки“. Ще одна прикметність творчості цієї письменниці — це „змальовувати активні жіночі персонажі, в яких представлена своєрідна вищість жінки і її здібність бути незалежною від обставин. Героїні в повістях Дарії Ярославської — говорив проф. Б. Романенчук — самостійно влаштовують своє життя, не тільки бувають рівноправними з чоловіками, але в деякому і їм перевищують“. Проф. Б. Романенчук закинув питання на останню видану повість „Папороть не цвіте“, проаналізував й інші повісті письменниці: „Полин під ногами“, „Поміж берегами“, „В обіймах Мельпомени“, „Ілі Ню Йорк“, „Повінь — трилогія: „На крутих дорогах“, „Острів Ді-Пі“, „Під чужі зорі“.

Програму цього Вечора започаткувала голова 28-го Відділу СТА Олга Мусаковська, привітавши за президентським столом письменницю Дарію Ярославську, з підкресленням її не тільки літературної праці, але й діяльності в різних товариствах; доповідача на цьому вечорі, літературознавця проф. д-ра Богдана Романенчука, письменницю Любов Колесенку, культурно-освітню референтку цього Відділу і ведучу програму Вечора Омелію Цяпку, яка також відчитала короткий зміст повісті „Папороть не цвіте“, проф. Михайла Цяпку, голову місцевого Відділу УККА та голову Українського Народного Дому в Ірвінгтоні інж. Ярослава Рака.

У мистецькій частині Вечора прочитано уривки з книжки „Папороть не цвіте“, Івана Кононія, „Перед акцією“, а Валія Калин-Мамет — „Акція“. Описали обидві акції — І. Кононія-альт і В. Калин-Мамет — мещісопрано, прикомпаючим гітари І. Кононія, відспівали гуцульські та дивізійні пісні.

Програму Вечора закінчив виступ самої письменниці, яка на тлі своєї різноманітної творчості згадала і про свої переклади поезій, а деякі з них вітчала, як: „Пісня Сагарі“, „Стара англійська молитва“, написана в середовищі „Хмаринки“ — з кінця минулого сторіччя та з часів своєї дитини — „Пісня про Грузію“ — переклади з польської, староанглійської, та російської мов. Нав'язуючи до цих поезій, що поклали в відступах різного часу, однак не призабулися, бо віджили під її пером, Дарія Ярославська з ноткою оптимізму заявила, що „слово яке хоча іноді здавалось би забуте, не замиряє, а переживає віки“. Письменниця, прочитуючи уривок із своєї останньої повісті, на закінчення зокрема наголосила одне речення, в якому є глибоке почуття до рідного слова, героїня бо каже: „Любов їй на ім'я — любов до рідного слова“.

Вечір закінчився гостинно, що її влаштували членкині цього Відділу та під час якої присутні, закупили книжки Дарії Ярославської підходили до неї за автографом, водночас переповідаючи їй свої враження; деякі з перебоглого Вечора, деякі із прочитаних творів письменниці і так створювалися завжди побажаний контакт між письменником і публікою, та кожному потрібна віміна думок.

HNIZDOVSKY

WOODCUTS, 1944 - 1975

A Catalogue Raisonné by ABE M. TAIER, Jr. with a foreword by PETER A. WICK and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY.
Price: \$25.00 hard bound, Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax.

SVOBODA BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Увага: Нже появилася двомовна збірка вибраних творів ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА

„ГРАНІТНІ ОБЕЛІСКИ“

в українському оригіналі та англійському перекладі
Андрія М. Фр.-Чирівського
Книжка ілюстрована мистецтвими рисунками
Мотри Ходяцької

144 сторінок. Літосувові видання, на кредовому папері.
Ціна 5.00 дол. з пересилкою.
Мешканці штату Нью Джерсі зобов'язані 5% ставкового податку

Замовляти: книгарський відділ при „СВОБОДІ“
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303
Мешканці штату Нью Джерсі зобов'язані 5% ставкового податку

УВАГА!

Новинка на книгарських полицях!

ВОЛОДИМИР ЯНІВ

ЖИТТЯ

4-та книга лірики
Портрет автора — ЛЮБОВСЛАВА ГУЦАЛЮКА
В книжці 30 ілюстрацій ГАЛІНИ МАЗЕПИ
Сторінок — 120. Ціна — 5.00 дол. (з пересилкою)
КНИЖКА ЗУСТРІЛАСЯ З ВИСОКОЮ
ОШІНКОЮ КРИТИКИ!

Замовляти можна в книгарському відділі при „СВОБОДІ“, пересилаючи чек або поштовою переказом:
„СВОБОДА“ BOOKSTORE
Jersey City, N.J. 07303
Мешканці штату Нью Джерсі зобов'язані 5% ставкового податку

На Оселі ім. О. Ольжича
в Лігайтоні приготуються
зустріти весну

Річні Збори для вибору нової Управи оселі 26-го лютого б. р. пройшли при численній кількості членства та в діловій площині поставленого порядку програми нарад та рішень. Зборами проводила президія: проф. В. Т. Гнатюк, мгр Т. Бак - Войчук та Ярмо Беледнюк. Рік 1977-ий був завдяки небувалій імпрезі посвяченій пам'яті О. Ольжича для цілої нашої діаспори стала своєрідним історичним заповідником. Уступаючи Управу оселі докладала багато праці та заходів, щоб їхня каденція пройшла з можливістю найкращим успіхом. Після відповідей на ставлені запити, поставлено внесок, щоб не проводити дискусії, бо така може вестися небажані наслідки для дальшої роботи будучим управлінням оселі. На внесок Контрольної комісії уделе абсолютну уступачу Управі із призначенням за їхню працю.

Номінаційна комісія із певними труднощами скомплектувала склад Управи та Контрольної комісії на нову каденцію. Управлені до голосування теплими оплесками прийняли запропонований склад керівних органів, відповідальний за ведення та всесторонню роботу на оселі. Головою оселі обрано працюючого та жертвенного Ореста Грабника. Про інших членів Управи подано пізними, як буде мова про перше засідання. Управі оселі, розподіл завдань та перший план роботи по кінець травня б. р., що сквденно на першому засіданні Управи оселі 5-го березня б. р. в приміщеннях оселі. На другий неділю по річних зборах відбулося перше засідання Управи оселі. Засідання відкрив голова оселі Орест Грабник. Він подав порядок дня, який присутні прийняли без додатків. Це раз повторено склад Управи оселі та функції поодиноких її членів: Орест Грабник — голова, Олег Бак - Войчук — місто голова для зовнішніх зв'язків, Микола Ягук — місто голова — керівник клубу, п-на Ліда Лукінович — укр. секретар, Ігор Прощук — англійський секретар та спортивний референт, фінансовий секретар: Ігор Хинич — клуб, Олесь Прощук — оселя; касир: Степан Мілян —

Іван Харамбура.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

РІЗНЕ.

ПОШУКУЮ КІМНАТУ
при українській родині, білий і добрий, не курю, не п'ю, інтенсивний, згідливий адачі.
Писати на адресу:
W. SCHURKOWSKY
27 Rich Street
Irvington, N.J. 07111, 3-й пов.Подорож
довкола світу

[„Доля народів“]

Дуже важко бути на всіх імпрезах в сезоні, а зокрема в неділю. Бувають випадки, що не лише в той один день припадає п'ять імпрез, але дуже часто дві на один час, на одну годину. І часто трапляється, що ті обидві на одну годину, є дуже цікаві і варто на них бути. І тоді, суди Боже, розірвався на дві або зовсім ніде не йди.

Так трапилося і в неділю 5-го березня ц. р. Довго думаючи і міркуючи за і проти, вибрала я фільм-портрет в аудиторії школи св. Юра „Пізнай п'ять континентів“. І не жалую. Двогодинний фільм відомого кінорежисера і продюсента Ярослава Кулиничка, переїхав всі наші сподівання. Він хвилюючий, захоплює глядача від початку до останнього кадру своєю динамікою, ширшою мистецтвом кругозору і барвистістю. Немов в калейдоскопі проходять перед очима глядача життя народів: Мексико, Гаваї, Таїті, Фіджі, Нова Зеландія, українці в Австралії, Японія, Формоза-Китай, Філіппіни, Індонезія, Сінгапур, Малайя, Пакистан, Індія, Кенія-Африка, Сенегал-Африка, Марокко, українці в Єрусалимі, Ізраїль, Єгипет, Греція, Туреччина, українці в Югославії, українці в Польщі, українці в Канаді, українці в Америці.

Багатометражний фільм „Доля народів“ застосував на увагу, як видатний творець українського кінематографу, як також і міжнародного значення. Об'єктив мистця охопив безліч хвилюючих кадрів з життя і долі численних народів. Фільм „Доля народів“ цікавий ще й тим, що мистець відбив у ньому також і побут українців, волею судби, поселених в країнах різноманітних і не раз екзотичних, маловідомих у нас культур і цивілізацій.

Цей фільм має не лише виховне значення для шкіл і організацій, але цікавий для всіх, бо не кожен має змогу об'їхати шість континентів, щоб побачити буття-життя екзотичних народів, серед яких можна побачити і самого режисера, в багатьох країнах він мав змогу бути особистою.

Коментатором є Ярослав Андрюхович, диктор: Ольга Кириченко і Михайло Бурчак; музика — братів Лотоцьких. Все те підібрано дуже вдало і варто нашої уваги.

В розмові з мистцем ми довідалися, що він має в проєкті новий багатометражний фільм, а саме опрацює доби князів, козацьку і новітню.

Ольга Соневська

HELP WANTED
СТОЛІПНІ ДОСВІДЧЕНІ
Постійна праця, праця цілий рік. Висока платня. Праця в околиці Менгетну. За інформ. тел. в Нью Джерсі — (201) 947-9111
ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

GENERAL HELP WANTED
WOULD YOU LIKE TO
NET
\$75,000
IN ONE YEAR?
WORM\$
A BILLION DOLLAR BUSINESS
Become a part of this unique industry without being actually involved in the growing operations. We need a reliable person to license as an agent for our international brokerage network in this area. IMMEDIATELY
Excellent earnings based on Liberal Commissions, Fees, and Bonus Incentives.
VACATION FREE while you train at one of our field offices
Atlanta-Washington
Orlando-Memphis
MANAGEMENT POSITION.
Only those who convince us of their sincerity and dedication to achieve SUCCESS will be considered.
Good character, reliability, and christian ethics impress us more than experience. No matter what your background is, you may be just the person we are looking for.
Phone or write today
LIMITED OPPORTUNITY.
NFV
NATIONAL FEDERATION OF VERMICULTURISTS
1511 K Street N.W.
Washington, D. C. 20005
202-347-2029

BUSINESS OPPORTUNITY
WOULD YOU LIKE TO NET
\$75,000
IN ONE YEAR
BE SELF-EMPLOYED, AND NOT HAVE TO INVEST A LOT OF MONEY.
See our ad under Help Wanted.
FUNDRAISERS
FUNERAL DIRECTORS
ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3585 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 868-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3630
Директор ЮСІФ СЕНКОВСЬКИЙ
Займається влаштуванням похоронів в каліфорнії, похоронів в каліфорнії, похоронів в каліфорнії, похоронів в каліфорнії.

ПРОВЕДІТЬ СВЯТОЧНО, РОДИННО, СПОКІЙНО, ВЕСЕЛО
ВЕЛИКОДНІ СВЯТА на СОЮЗІВЦІ
Після Торжественних Служб Божих та свячення пасок
СПІЛЬНЕ ТРАДИЦІЙНЕ ВЕЛИКОДНЕ СІДАННЯ
• Знаменита нагода для працюючих господарів прийняти на готове.
• Замовляйте місяця на СОЮЗІВЦІ — КЕРТОНКООН, Н. Н. Тел. (914) 626-5641.
• ПРОВЕДІТЬ ЦІ СВЯТОЧНІ ДНІ ДАЛЕКО ВІД ГАМОРУ МІСТА, СЕРЕД ЗЕЛЕНІ ВЕСНІ, ЧИСТОГО ГІРСЬКОГО ПОВІТРЯ.
НЕМА ТО ЯК НА СОЮЗІВЦІ!
ТАРЗАН, Ч. 7938. Тарзанів плян

THEY'VE FOUND THE BODY!
LET'S SURPRISE THEM FURTHER— AND ATTACK NOW!
NO, SAM! THAT WOULD BE FOOLHARDY!
THE MOST SUCCESSFUL HUNTER IN THE JUNGLE IS THE LEOPARD— BECAUSE HE IS SILENT AND NOCTURNAL... THAT'S WHAT WE'LL BE!
Знайшли свого вбитого приятеля!
Зробім їм ще одну несподіванку і негайно нападимо на них!
Ні, Самі! Це була б нерозсудлива сміливість!
З усіх мисливців у джунглях найбільш успішним є леопард, бо він підрадається до своїх жертв дуже тихо і серед ночі... Ми ідемо за прикладом леопарда!

GESCHICHTE DER UKRAINISCHEN KULTUR
(in German)
Von IVAN MIRTSCHEK
Veröffentlichungen des Österreichischen Kulturinstituts in München
283 pages — hard bound. Price: \$8.00, handling and postage charges included.
New Jersey residents add 5% sales tax.
SVOBODA BOOKSTORE
Jersey City, N.J. 07303